

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.4.7.2023

Pan
Dariusz Piotr Bonisławski
Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”,
ul. Krakowskie Przedmieście 64,
00-322 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/006 Realizacja zadań publicznych w zakresie wspierania Polonii i Polaków za granicą

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T + 48 22 444 53 08, F + 48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Najwyższa Izba Kontroli,
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” (dalej: Stowarzyszenie lub SWP) ul. Krakowskie Przedmieście 64, 00-322 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Dariusz Piotr Bonisławski Prezes Stowarzyszenia od 15 grudnia 2019 r. ¹ (akta kontroli str. 145-149, 2472, 2532, 2533)
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja projektów: <ol style="list-style-type: none">1. Rozbudowa i Modernizacja Domu Kultury Polskiej w Wilnie – 2020 r.,2. Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą 2021 – Rozbudowa Domu Kultury w Wilnie, M1,3. Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą 2021 – Rozbudowa Domu Kultury w Wilnie, M2,4. Wykończenie pomieszczeń na potrzeby studia i redakcji TVP Wilno w Domu Kultury Polskiej w Wilnie – 2022 r.
Okres objęty kontrolą	Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2020 r. do 24 listopada 2023 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontroler	Maciej Bukowski, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/82/2023 z 6 września 2023 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Uchwała nr 5/2019 Walnego Zebrania Delegatów z 15 grudnia 2019 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Stowarzyszenie zrealizowało skontrolowane projekty w terminach określonych w umowach dotacji, osiągając zaplanowane rezultaty. Zgodnie z przyjętymi w umowach dotacji założeniami zrealizowano również wszystkie cele projektów.

SWP sprawowało nadzór nad postępowaniem prac (przy współudziale lokalnego partnera) oraz na bieżąco monitorowało prace w miejscu realizacji projektów.

Koszty zostały poniesione zgodnie z zakresami projektów i na cele określone w umowie. Spełniały one także wymogi kwalifikowalności, z wyjątkiem np. przypadku rat leasingowych samochodu służbowego i zakupu paliwa. Stowarzyszenie wywiązało się z obowiązków informacyjno - promocyjnych i sprawozdawczych.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- niewyodrębnieniu kosztów administracyjnych w ewidencji księgowej każdego kontrolowanego projektu, które były integralnym elementem kosztów zadania publicznego, co było niezgodne z § 8 ust. 1 umów dotacji,
- niezatwierdzeniu corocznych zmian planów kont w polityce rachunkowości funkcjonującej w SWP w latach 2020-2022 (na których ujmowano koszty badanych projektów), co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴,
- niepoprawnym wliczeniu do kosztów realizacji działań projektu z 2020 r. rat leasingowych za samochód służbowy i zakupu paliwa do niego na łączną kwotę 4 350,50 zł, które były kosztami niekwalifikowanymi, gdyż z samochodu nie korzystano podczas delegacji zagranicznych na Litwę, a koszty w ww. zakresie ujęto w rozliczeniu działania dotyczącego delegacji i podróży, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 2 umowy dotacji z 2020 r., w nawiązaniu do § 4 ust. 2 pkt 2 lit c) i d) tej umowy,
- braku oznaczeń przewidzianych w umowach dotacji umożliwiających zidentyfikować, z jakich środków zostały one pokryte, co było niezgodne z § 8 ust. 2 umów dotacji oraz regulacjami w pkt 3 załącznika nr 2 do polityki rachunkowości SWP,
- nieposiadaniu kart pracy i list płac z wyodrębnieniem środków z dotacji, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 umów dotacji.

Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja wybranych ww. zadań publicznych

Opis stanu faktycznego

1. Stowarzyszenie zrealizowało w latach 2020-2022 projekty: „Rozbudowa i Modernizacja Domu Kultury Polskiej w Wilnie – 2020 r.” (dalej: projekt z 2020 r.), „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą 2021 – Rozbudowa Domu Kultury w Wilnie, M1” (dalej: projekt z 2021 r. M1), „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą 2021 – Rozbudowa Domu Kultury w Wilnie, M2” (dalej: projekt z 2022 r. M2), „Wykończenie pomieszczeń na potrzeby studia i redakcji TVP Wilno w Domu Kultury Polskiej w Wilnie – 2022 r.” (dalej: projekt z 2022 r. TVP) na podstawie

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

czterech umów dotacji o łącznej wartości 61 675,0 tys. zł⁵, zawartych z Ministrem Spraw Zagranicznych (dalej: Minister SZ), w tym:

- 1) projekt z 2020 r. o wartości 2 158,4 tys. zł (z tego 2 050,0 tys. zł środki z dotacji i 108,4 tys. zł wkład własny), okres realizacji od 27 lipca do 31 grudnia 2020 r.⁶;
- 2) projekt z 2021 r. M1 o wartości 20 000,0 tys. zł (całość z dotacji), okres realizacji od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.⁷;
- 3) projekt z 2022 r. M2 o wartości 27 025,0 tys. zł (całość z dotacji), okres realizacji od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.⁸;
- 4) projekt z 2022 r. TVP o wartości 12 600,0 tys. zł (całość z dotacji), okres realizacji od 2 maja do 31 grudnia 2022 r.⁹

Celem badanych projektów było zwiększenie oferty działalności kulturalnej, edukacyjnej i informacyjnej dla polskiej społeczności na Litwie i rozszerzenie potencjału dla prowadzenia wymienionych działalności, zwłaszcza w zakresie dostępności polskich programów telewizyjnych dedykowanych społeczności polskiej na Litwie. Rozbudowa Domu Kultury Polskiej w Wilnie miała umożliwić poprawę i rozszerzenie istniejącej infrastruktury oraz zapewnić możliwość rozwoju programu TVP Wilno finansowanego ze środków budżetu państwa.

Cele projektów były zbieżne z celami Stowarzyszenia, ujętymi w Statucie SWP, tj. „inspirowanie, wspomaganie i prowadzenie wszechstronnej współpracy Polonii oraz Polaków z zagranicy z Ojczyzną”.

Stowarzyszenie realizowało ww. projekty za pośrednictwem partnera na Litwie (Fundacji Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie”, dalej: DKP)¹⁰.

(akta kontroli str. 198-229, 630-831, 1071-1302, 1307-1586, 1709-1838, 2435-2440, 2452-2765, 2779-2781)

⁵ Badane umowy dotacji o nr: 4/2020 z 24 sierpnia 2020 r. (zmieniona aneksem nr 1 z 29 października 2020 r.), 1/2021/DWPPG/DKPWILNO/M1 z 27 kwietnia 2021 r. (zmieniona aneksem nr 1 z 15 listopada 2021 r.), 1/2021/DWPPG/DKPWILNO/M2 z 23 lutego 2022 r. (zmieniona aneksem nr 1 z 13 grudnia 2022 r.) i 1/2022/DWPPG/WILNO z 6 czerwca 2022 r. (zmieniona aneksem nr 1 z 13 grudnia 2022 r.).

⁶ Przewidziane cztery działania w projekcie z 2020 r. obejmowały m.in.: prace remontowe oraz wykonanie projektu rozbudowy DKP (o wartości 601,9 tys. zł z tego z dotacji 551,3 tys. zł i 50,6 tys. zł wkład własny/z innych środków finansowych).

⁷ Przewidziane dwanaście działań (z których dziewięć realizowano w 2021 r.) w ramach M1 w projekcie z 2021 r. M1 obejmowały prace związane m.in. z: „architekturą budynku”, „konstrukcją budynku”, wykonaniem „sieci zewnętrznych”, „instalacjami sanitarnymi grzewczymi, wentylacyjnymi, klimatyzacyjnymi, wodno-kanalizacyjnymi”, wykonaniem prac instalacji elektrycznej i teletechnicznej oraz „usługi inżynierskie” w tym dokumentacja kosztorysowo-projektowa.

⁸ Przewidziane dwanaście działań w projekcie 2022 r. M2, obejmowały prace związane m.in. z: „architekturą budynku”, „konstrukcją budynku”, „planem zagospodarowania działki”, „instalacjami sanitarnymi grzewczymi, wentylacyjnymi, klimatyzacyjnymi, wodno-kanalizacyjnymi”, „instalacjami elektrycznymi i teletechnicznymi, budową węzła cieplnego, wykonaniem „ustoi akustycznych”, pierwszym wyposażeniem oraz „usługami inżynierskimi”.

⁹ Przewidziane sześć działań w projekcie 2022 TVP obejmowały m.in.: prace związane z: „architekturą”, „instalacją wodnokanalizacyjną”, „wykonaniem serwerowni”, z „HVAC” i wykonaniem instalacji klimatyzacji i ogrzewania, „instalacjami elektrycznymi i teletechnicznymi”, usługami inżynierskimi, zakupem materiału ECOPHON do studia TV i reżyserki.

¹⁰ Nie prowadzono oględzin w miejscu realizacji inwestycji. Badanie kontrolne przeprowadzono w siedzibie SWP na podstawie wydanej przez SWP dokumentacji źródłowej kosztów i załączonych do nich dokumentów z realizacji inwestycji na Litwie.

2. Zadania publiczne zrealizowano w wyznaczonych terminach wynikających z umów dotacji.

W każdym projekcie aneksowano umowy jedynie w zakresie kalkulacji kosztów. Zmiany tej kalkulacji nie wpłynęły na zmiany kwot, ani terminów ujętych w umowach dotacji.

(akta kontroli str. 630-831, 1071-1302, 1307-1586, 1709-1838, 2539-2549, 2756-2765)

3. Badaniem objęto łącznie 32,5 % wydatków (20 041,2 tys. zł)¹¹ poniesionych przez SWP oraz przez partnera na Litwie (za pośrednictwem SWP) wypłacającego wynagrodzenia wykonawcom inwestycji. Kontrola wykazała m.in., że środki dotacji na realizację czterech zadań publicznych zostały wydatkowane w okresie wskazanym w umowach dotacji oraz zgodnie z przeznaczeniem, za wyjątkiem wydatków dotyczących rat leasingowych samochodu służbowego i zakupu do niego paliwa, które wliczono do kosztów delegacji w projekcie z 2020 r., mimo że samochodu nie wykorzystywano do wyjazdów zagranicznych w tym projekcie, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Objęte kontrolą dokumenty źródłowe kosztów zostały oznakowane przez partnera zagranicznego w sposób umożliwiający identyfikację kosztów i źródło finansowania. Faktury partnera z oznaczeniem informującym o pochodzeniu środków, SWP pozyskało w trakcie kontroli NIK (2 października 2023 r.). Wcześniej SWP posiadało wybrane z nich w wersji elektronicznej, która nie zawierała wymaganych oznaczeń w tym zakresie. Członkowie zarządu¹² podali m.in., że SWP jako dowód źródłowy traktowało rachunek (zbiorczy) partnera, a nie jego faktury od wykonawców, podwykonawców i usługodawców.

Na podstawie rachunków zbiorczych partnera, Stowarzyszenia sporządzało dodatkowe dokumenty zatytułowane „Rachunek nr ...”, które były wystawiane na

¹¹ 1) W ramach projektu z 2020 r. sprawdzono koszty na łączną kwotę 583,8 tys. zł (co stanowiło 28,5 % kosztów projektu), dotyczące działań: nr 1 „Rozbudowa Domu Kultury Polskiej w Wilnie” (wykonanie projektu wielobranżowego – 577,2 tys. zł), nr 4 zawierającego m.in. koszty delegacji (wszystkie koszty dot. podróży służbowych zagranicznych do Wilna) na kwotę 6,0 tys. zł; 2) w ramach projektu z 2021 r. M1 sprawdzono koszty na łączną kwotę 12 959,6 tys. zł (co stanowiło 64,8% kosztów projektu), dotyczące działań: nr 1 „Architektura budynku” w zakresie pozycji pn. „Montaż wind” (koszty w 2021 r. obejmowały kupno i dostawę wind) na kwotę 326,6 tys. zł, nr 2 „Konstrukcja budynku” (obejmującego: roboty fundamentowe, montaż ścian konstrukcyjnych (nośnych) budynku, montaż płyty żelbetowej na gruncie, stropów (bez wykończenia), stropodachu, montaż metalowych konstrukcji, roboty ziemne) na kwotę 12 616,7 tys. zł, nr 12 zawierającego m.in. koszty delegacji (wybrane losowo trzy o najwyższej wysokości) na łączną kwotę 7,8 tys. zł oraz koszty administracyjne w zakresie wynagrodzenia dla księgowego na kwotę 8,5 tys. zł (wybrane losowo faktury); 3) w ramach projektu z 2022 r. M2, sprawdzono koszty na łączną kwotę 5 049,6 tys. zł (co stanowiło 18,7 % kosztów projektu), dotyczące działań: nr 1 „Architektura budynku” w zakresie pozycji pn. „Montaż wind” (koszty w 2022 r. obejmowały montaż wind) na kwotę 108,8 tys. zł, nr 2 „Konstrukcja budynku” (obejmującego: montaż ścian konstrukcyjnych (nośnych) budynku, montaż płyty żelbetowej na gruncie, stropów (bez wykończenia), stropodachu, montaż metalowych konstrukcji) na kwotę 151,8 tys. zł, nr 10 „Pierwsze wyposażenie” (obejmującego zakup „mebli m.in. kawiarnia i pokoje hotelowe”, „urządzenie technologiczne kawiarni, stoły robocze”, „wyposażenie sali koncertowej”) na kwotę 4 706,5 tys. zł, nr 12 zawierającego m.in. koszty delegacji (wybrane losowo trzy o najwyższej wysokości) na łączną kwotę 14,4 tys. zł oraz koszty administracyjne w zakresie wynagrodzenia dla księgowego na kwotę 68,0 tys. zł (wszystkie faktury); 4) W ramach projektu z 2022 r. TVP, sprawdzono koszty na łączną kwotę 1 448,2 tys. zł (co stanowiło 11,5 % kosztów projektu), dotyczące działań: nr 4 „HVAC – wykonanie instalacji wentylacji, klimatyzacji i ogrzewania” na kwotę 1 267,7 tys. zł, nr 6 „Inne” zawierające m.in. koszty delegacji (wybrane losowo trzy o najwyższej wysokości) na łączną kwotę 5,1 tys. zł, koszty zakupu materiału akustycznego do studia TV i reżyserki na kwotę 151,6 tys. zł oraz koszty administracyjne w zakresie wynagrodzenia dla księgowego na kwotę 23,8 tys. zł (wszystkie faktury).

¹² Wyjaśnienia z dnia 30 października 2022 r. Skarbnika i Sekretarza Generalnego (w jednej osobie) wraz z drugim członkiem zarządu.

samego siebie, tj. SWP, będące zestawieniami zbiorczymi kosztów, w sposób, zachowujący układ danych i przedmiot/zakres kosztów, jaki wykazywał partner. Na ww. dokumentach SWP zamieszczono informacje o kursie wymiany walut, przeliczenie na PLN każdej pozycji kosztów oraz stan ich zaangażowania w odniesieniu do limitu w danym działaniu. Dokumenty te zostały też oznakowane numerem umowy dotacji, nazwą projektu, nazwą podmiotu dotującego (zgodnie z § 8 ust. 2 umów dotacji) oraz zawierały informacje o sprawdzeniu ich i zatwierdzeniu do wypłaty. Wypłata środków dla partnera następowała na podstawie jego rachunku zbiorczego partnera.

Dokumenty księgowe dotyczące wynagrodzenia dla księgowego SWP i wydatków z tytułu delegacji zagranicznych pracowników (w tym z 2020 r. w których wskazano niepełne opisy) nie zawierały oznaczeń/opisów wymaganych umowami dotacji i polityką rachunkowości SWP, pozwalających na identyfikację kosztów z daną dotacją z MSZ, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ponadto Stowarzyszenie nie przestrzegało postanowień § 6 ust. 1 umów dotacji z MSZ, ponieważ nie posiadało wymaganych kart czasu pracy potwierdzających udział osób w realizacji projektu oraz list płac z wyodrębnieniem kwot pochodzących z dotacji z MZS, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 47-167, 630-664, 685-834, 1071-1092, 1190-1341, 1401-1589, 1709-1726, 1774-1841, 1863-1889, 2106-2136, 2305-2310, 2321, 2336-2413, 2535-2538, 2545-2755, 2756-2767)

4. SWP prowadziło oddzielnie dla każdego z projektów wyodrębnioną ewidencję księgową kosztów realizacji zadań, natomiast nie ujęto w niej kosztów administracyjnych, będących integralną częścią każdego z projektów wskazanych w umowach dotacji. Ewidencjonowano je osobno, jako ogólne koszty administracyjne Stowarzyszenia wspólnie z innymi dotacjami, w tym z MSZ (co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 262-536, 630-664, 685-834, 1071-1092, 1190-1341, 1401-1589, 1709-1726, 1774-1841, 2185-2186, 2192-2193, 2435-2440, 2446, 2447, 2756-2765)

Ponadto ustalono, w zakresie zbadanej próby kosztów, że:

- wszystkie listy płac pracowników SWP (uczestniczących w badanych projektach) oraz faktury za usługi księgowe nie posiadały informacji potwierdzających ich zadekretowanie, sprawdzenie (pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym) i ujęcie w księgach rachunkowych oraz powiązanie kosztów z tymi księgami (z ewidencją księgową dla danego projektu), co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- rozliczenia delegacji zagranicznych nie posiadały informacji, potwierdzających ich dekretację (miesiąc ujęcia w księgach rachunkowych). Na rozliczeniach delegacji nie odnotowywano również środka lokomocji i kosztów dotyczących danej delegacji (poza wysokością diety), co nie pozwalało odtworzyć faktycznej trasy podróży służbowych i związanych z nią kosztów. Szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- wszystkie, objęte kontrolą „rachunki” SWP z realizacji poszczególnych działań (inwestycyjnych) nie zawierały dekretacji w zakresie wskazania miesiąca ujęcia ich w księgach rachunkowych. W wyjaśnieniach członkowie zarządu podali m.in., że brak dekretacji na ww. kosztach był błędem ludzkim głównej księgowej, bo zobowiązywała do tego polityka rachunkowości. Ustalono, że dekretacje dokonywano za pomocą systemu księgowego (elektronicznie), w formie niewskazanej w polityce rachunkowości, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ustalono również, że wprowadzane w polityce rachunkowości SWP zmiany w planach kont na rok 2020, 2021 i 2022 r., na których ujmowano koszty projektów, nie były aktualizowane przez kierownika jednostki, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 47-144, 630-834, 1071-1092, 1190-1306, 1307-1341, 1401-1589, 1709-1726, 1774-1841, 2106-2136, 2505-2514, 2535-2538, 2545-2774)

5. W trakcie realizacji projektów w latach 2020-2022 Stowarzyszenie dokonało przesunięć kosztów/wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów. Stwierdzono, że dokonano ich zgodnie z umowami dotacji, w granicach ostatecznych kwot kosztów.

(akta kontroli str. 630-831, 1071-1302, 1307-1586, 1709-1838, 2165-2178, 2213-2217, 2219-2248, 2259, 2475-2477, 2479-2496, 2539-2549, 2756-2765)

6. Niewykorzystane środki dotacji, w ramach realizacji czterech badanych umów, w łącznej kwocie 1,2 tys. zł, SWP zwróciło MSZ w terminie określonym w umowach dotacji (tj. w terminie 30 dni od dnia realizacji zadania)¹³. Niewykorzystane środki pochodziły głównie z różnic kursowych i mniejszej liczby delegacji, z uwagi na obostrzenia związane z pandemią. Stowarzyszenie nie uzyskało przychodów, ani odsetek od środków otrzymanych w ramach realizacji kontrolowanych dotacji. Członkowie zarządu Stowarzyszenia poinformowali, że w żadnym projekcie nie wystąpiły przypadki zbycia rzeczy zakupionych ze środków pochodzących z dotacji.

(akta kontroli str. 630-831, 1071-1302, 1307-1586, 1709-1838, 2165-2178, 2305-2313, 2756-2765)

7. SWP w wymaganym terminie złożyło sprawozdania częściowe dla dwóch projektów¹⁴ i wszystkie sprawozdania końcowe. Po dokonaniu korekt na wniosek MSZ zostały one zaakceptowane przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 630-834, 1071-1589, 1709-1841, 2213-2219, 2756-2765)

8. W wyniku realizacji projektów SWP, zgodnie z umowami, osiągnęło następujące efekty rzeczowe:

- w przypadku projektu z 2020 r. powstał projekt budowlany (Działanie I)¹⁵, oraz zmodernizowano istniejący budynek DKP (Działanie II i III)¹⁶. Cele projektu zostały zrealizowane;
- w przypadku projektu z 2021 r. M1 wybudowano nowy budynek DKP w stanie surowym¹⁷. Cele projektu zostały zrealizowane;
- nowy budynek DKP (w przypadku projektu z 2022 r. M2) został umeblowany i wyposażony. W wyjaśnienia członkowie zarządu podali m.in., że budynek jest gotowy do przeprowadzenia procedury odbiorowej przez służby litewskie. Cele projektu zostały zrealizowane;

¹³ Z tego: 809,50 zł w związku z realizacją umowy z 2020 r. zwrócono w dniu 29 stycznia 2021 r.; 97,0 zł w związku z realizacją umowy z 2021 r. M1 zwrócono w dniu 27 stycznia 2022 r.; 248,53 zł w związku z realizacją umowy z 2022 r. M2 zwrócono 30 stycznia 2023 r. i 18,90 zł w związku z realizacją umowy z 2022 r. (TVP) zwrócono 30 stycznia 2023 r.

¹⁴ Dotyczy to projektu z 2021 r. M1 i z 2022 r. M2.

¹⁵ Wykonano pełną dokumentację wielobranżową rozbudowy Domu Kultury Polskiej w Wilnie zaplanowanej na lata 2021-2023.

¹⁶ Wykonano: automatyzację węzłów cieplnych, zamontowanie instalacji fotowoltaicznej, remont dachu, modernizację oświetlenia na energooszczędne ledowe, malowanie ścian pomieszczeń ogólnego użytku oraz remont i wymianę węzłów sanitarnych.

¹⁷ Budynek, po realizacji działań zaplanowanych na lata kolejne, ma służyć celom statutowym Beneficjenta. W ofercie SWP wskazało m.in., że „Dom Kultury Polskiej w Wilnie zgodnie ze statutem będzie prowadził działalność polonijną przez okres co najmniej 30 lat”.

- wyposażono studio telewizyjne¹⁸ (w przypadku projektu z 2022 r. TVP). Cele projektu zostały zrealizowane.

(akta kontroli str. 630-831, 1071-1302, 1307-1586, 1709-1838, 2165-2178, 2213-2217, 2219-2248, 2259, 2475-2477, 2479-2496, 2539-2549, 2756-2765)

9. SWP zrealizowało obowiązki informacyjno - promocyjne. Podjęte przez SWP działania, polegające głównie na zamieszczeniu na ogrodzeniu baneru informującego o realizacji zadania publicznego, umieszczeniu informacji o projektach na stronach internetowych SWP i partnera oraz na tablicach informacyjnych/pamiątkowych po realizacji zadań, były zgodne z wymogami MSZ wskazanymi w umowach dotacji.

(akta kontroli str. 630-664, 731, 1071-1092, 1219, 1307-1341, 1709-1726, 2165, 2168, 2169, 2180, 2181, 2433-2444, 2539-2544, 2756-2765)

10. W trakcie realizacji zadań/projektów pracownicy MSZ przeprowadzali wizyty monitorujące w miejscu prowadzenia inwestycji, tj. w Wilnie. Członkowie zarządu podali m.in., że dotyczyły one *głównie postępu prac oraz spełnienia obowiązku informacyjnego dotyczącego źródła finansowania. Nie mamy informacji odnośnie dat przeprowadzenia monitoringu zadań (...). O wydanie kopii z kontroli wystąpiliśmy do MSZ (...) nie stwierdzono na żadnym z projektów nieprawidłowości.* Po zakończeniu realizacji projektów nie były one kontrolowane przez MSZ w zakresie prawidłowości ich realizacji.

(akta kontroli str. 2165-2169, 2178, 2213-2217, 2249, 2286-2299, 2756-2765)

11. Objęte kontrolą projekty, Stowarzyszenie realizowało przy współpracy z zagranicznym partnerem Fundacją Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskie w Wilnie”¹⁹. Zawarto z nim cztery umowy w sprawie wykorzystania dotacji i partnerstwa²⁰. W odniesieniu do zakresu przedmiotowego tych umów, członkowie zarządu SWP podali m.in., że:

- w zakresie projektu z 2020 r. partner m.in. wykonał wyceny prac w oparciu o rozeznanie rynku, współpracował przy nadzorze wykonania prac oraz wspólnie nadzorował prowadzone prace, wspierał proces pod względem formalnym, prawnym i administracyjnym;

- w zakresie projektów z 2021 r. M1, 2022 r. M2 i 2022 TVP partner m.in. monitorował na miejscu realizacji inwestycji przebieg prac generalnego wykonawcy, monitorował działania nadzoru technicznego, dostawców oraz usługodawców. Przeprowadził postępowania na: wyłonienie nadzoru technicznego, dostawę i montaż pierwszego wyposażenia. Uzyskiwał wszelkie zgody, pozwolenia, decyzje administracyjne od

¹⁸ M.in. wykonano serwerownię z klimatyzacją, instalacje gazowego gaszenia, instalacje wentylacji, klimatyzacji i ogrzewania studia i reżyserki, w nowym budynku DKP. W ofercie SWP wskazało m.in., że „działalność telewizyjna w części nowobudowej zapewniona jest na podstawie najmu przez okres 12 lat”.

¹⁹ SWP było współzałożycielem Fundacji Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie”, do której należy Dom Kultury Polskiej w Wilnie http://wspolnotapolska.org.pl/domy/litwa_wilno.php

²⁰ (1) Umowa nr 14/2020/INW z dnia 25 sierpnia 2020 r. w sprawie wykorzystania dotacji z terminem realizacji od 27 lipca do 15 grudnia 2020 r. (zmieniona aneksem nr 1 z dnia 3 listopada 2020 r.), (2) umowa nr 13/2021/INW z dnia 20 kwietnia 2021 r. w sprawie partnerstwa z terminem realizacji od 20 kwietnia do 31 grudnia 2021 r. (zmieniono aneksem nr 1 z dnia 16 listopada 2021 r.), (3) umowa nr 13/2021/INW/M2 z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie partnerstwa z terminem realizacji od 17 lutego do 31 grudnia 2022 r. (zmieniona aneksem nr 1 z dnia 14 grudnia 2022 r.), (4) umowy nr 13/2022/TVP z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie partnerstwa z terminem realizacji od 4 maja do 31 grudnia 2022 r. (zmieniona aneksem nr 1 z dnia 14 grudnia 2022 r.). Zmiany w umowach z partnerem dotyczyły kalkulacji przewidzianych kosztów w danym projekcie.

organów litewskich. Organizował również usługi tłumaczeniowe oraz działania związane z promocją.

Stowarzyszenie informowało partnera o kwotach dotacji i sukcesywnie przekazywało płatności za zrealizowane zadania, po złożeniu przez niego wymaganych dokumentów.

(akta kontroli str. 776-793, 1110-1130, 1359-1379, 1842-1862, 1890-1901, 2165-2169, 2178-2179, 2213-2217, 2249-2251, 2539-2549, 2756-2765)

12. Stowarzyszenie w umowach z partnerem (w § 11) uregulowało zasady kontroli i monitoringu zadania publicznego wskazując, że SWP sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania publicznego przez partnera, a realizacja umowy podlega monitoringowi, przewidując możliwość kontroli dokumentacji projektowej i monitoringu działań w trakcie wizyt monitorujących w miejscu realizacji zadań. Członkowie zarządu podali m.in., że kontrola realizacji zadań/czynności wykonywanych przez partnera była prowadzona stale, wielopoziomowo i wielopłaszczyznowo. Obejmowała wszystkie obszary merytoryczne. Nadzór SWP nad realizacją zadań partnera był również stały i polegał m.in. na: bieżącym kontakcie z partnerem, prowadzeniu korespondencji, pozyskiwaniu informacji, wizytach monitorujących na terenie inwestycji, weryfikowaniu dokumentów ze stanem zaawansowania prac. Podczas wizyt monitorujących kontrolowano postęp prac, nie stwierdzono działań niepożądanych. Nadzór nad działaniami partnera poza ww. czynnościami był prowadzony również przez Inżyniera Kontraktu stacjonującego na miejscu realizacji inwestycji.

(akta kontroli str. 776-793, 1110-1130, 1359-1379, 1842-1862, 1890-1901, 2165-2169, 2178, 2179, 2213-2217, 2249-2254, 2756-2765)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Stowarzyszenia w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. SWP nie wyodrębniło w ewidencji księgowej kosztów administracyjnych, które były ujęte w strukturze kosztów każdego z badanych projektów, jako obowiązkowa pozycja kosztów danego zadania publicznego. Było to niezgodne z § 8 ust. 1 umów dotacji, na mocy którego Stowarzyszenie zobowiązane zostało do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej zadania publicznego (zgodnie z zasadami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Koszty administracyjne wszystkich badanych projektów ewidencjonowano na zbiorczym koncie 550 – *Koszty ogólne administracyjne* łącznie z innymi dotacjami/projektami zleconymi przez MSZ i inne podmioty. Natomiast koszty te były ujęte w ofercie projektu jako część struktury kosztów realizacji danego projektu, dla którego umowa dotacji wskazywała obowiązek wyodrębnienia ewidencji księgowej zadania.

Członkowie zarządu wyjaśnili m.in., że „koszty administracyjne powinny być księgowane tak samo jak koszty programowe. W związku z powyższym zmienimy nasze procedury dotyczące ewidencjonowania kosztów administracyjnych łącznie z kosztami osobowymi, które zgodne będą z wymogami umów i przepisami prawa, polityką rachunkowości Stowarzyszenia, która obecnie jest aktualizowana”.

Do dnia zakończenia kontroli nie przedłożono wskazywanych wyżej zmian procedur.

(akta kontroli str. 262-536, 630-664, 685-834, 1071-1092, 1190-1341, 1401-1589, 1709-1726, 1774-1841, 2435-2440, 2446, 2447)

2. SWP ujęło w ewidencji księgowej projektu z 2020 r. koszty podróży służbowych, delegacji²¹ i rat za leasing²² na łączną kwotę 6,6 tys. zł, niezgodnie z pkt V oferty realizacji zadania publicznego, będącej załącznikiem do umowy dotacji. Według struktury kosztów stanowiły one koszty realizacji działań i powinny zostać ujęte na koncie 571²³. SWP zaklasyfikowało je jako koszty administracyjne i zaewidencjonowało na koncie 550 *Koszty ogólne administracyjne*, a w konsekwencji nie ujęło ich w wyodrębnionej ewidencji księgowej danego projektu. Członkowie zarządu wyjaśnili m.in., że „rok 2020 był pierwszym rokiem, w którym zmienił się donator dotacji inwestycyjnych, poprzednio był to Senat RP. Do rozliczenia roku 2020 przyjęto zasady obowiązujące w roku 2019. Nie dostosowano się do regulacji ujętych w umowie dotacji z 2020”. Wskazali również, że odpowiedzialność za to ponoszą pracownicy działu księgowości.

(akta kontroli str. 47-71, 262-340, 630-664, 685-834, 2182-2186, 2193, 2217, 2213-2258, 2435-2440, 2447, 2535)

3. SWP corocznie zmieniał plan kont, na których ewidencjonowano koszty badanych projektów²⁴, które nie były zatwierdzane przez kierownika jednostki/Prezesa SWP. Ponadto, w polityce rachunkowości SWP nie uregulowano stosowanej praktyki dekretowania kosztów projektowych za pomocą systemu księgowego.

Tym samym nie dokonywano aktualizacji polityki rachunkowości, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje zasady (politykę) rachunkowości m.in. w zakresie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont i przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń. Stowarzyszenie było zobowiązane do stosowania ww. ustawy, we wszystkich zbadanych projektach, na podstawie § 8 ust. 1 umów dotacji.

Członkowie zarządu wyjaśnili m.in., że „zmienione zostały opisy kont, wskazujące corocznie na nowe przyporządkowanie do projektów realizowanych w danym roku. Brak aktualizacji polityki rachunkowości spowodowany był przez błąd ludzki”. Wskazali również, że „polityka rachunkowości była niedostosowana do potrzeb jednostki ze względu na brak jej aktualizacji w formie pisemnej. Brak aktualizacji nie był zabiegiem celowym a niedopatrzeniem działu pracownika”. Dodali, że księgowa nie zawnioskowała do Zarządu o aktualizację polityki rachunkowości.

akta kontroli str. 262-536, 2213-2217, 2435-2440, 2452, 2545-2755, 2505-2509, 2512-2513, 2768)

4. Ujęcie w wydatkach projektu z 2020 r. rat leasingowych za samochód służbowy oraz kosztów zakupu paliwa do tego samochodu w łącznej wysokości 4 350,50 zł niezgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 umowy dotacji z 2020 r., który stanowił, że koszty i wydatki kwalifikowalne projektu musiały być m.in. niezbędne do realizacji zadania publicznego i osiągnięcia jego rezultatów.

W § 4 ust. 2 pkt 2 lit c) i d) ww. umowy wskazano, że koszty merytoryczne mogą obejmować w szczególności: *koszty podróży/transportu, w tym wydatki na zakup*

²¹ Koszty delegacji z 2020 r. wyniosły łącznie 2 730 zł zawierały m.in. koszty biletu lotniczego, zakupu paliwa, diety.

²² Koszty rat leasingowych poniesione z projektu w 2020 r. wyniosły łącznie 3 870 zł.

²³ „INW um.4/2020 Rozbudowa DKP Wilno Litwa”.

²⁴ Do kontroli przedłożono wydruki z ewidencji księgowej o nazwie „plan kont” za rok 2020, 2021, 2022 zawierające numery i nazwy kont. Wydruki nie zawierały podpisów wskazujących kto je przygotował, kto zatwierdził oraz żadnych oznaczeń, że stanowiły załączniki do polityki rachunkowości SWP.

biletów - w zakresie delegacji i koszty wynajmu środka transportu, koszty paliwa. W umowie nie wskazano kosztu rat leasingowych.

SWP w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania publicznego, w kosztach realizacji działań – *koszty delegacji i podróży* wliczyło trzy raty leasingowe za samochód służbowy nr NO(...) w łącznej wysokości 3 870 zł oraz zakup paliwa do tego samochodu w łącznej wysokości 480,50 zł.

Ponadto ustalono, że w ramach realizacji projektu do Wilna w 2020 r. odbyto jedną podróż służbową samochodem służbowym, ale innym o nr rejestracyjnym WI(...), niż za który zapłacono raty leasingowe i zakupiono paliwo²⁵. Podróżował nim Koordynator projektu.

Członkowie zarządu wyjaśnili, że samochodem służbowym nr NO(...) „przemieszczały się osoby należące do zespołów inwestycyjnych lub inne osoby w ramach realizacji projektów inwestycyjnych - wyłącznie po terenie Polski. W związku z tym że przejazdy dokonywały się naszymi samochodami firmowymi lub wynajętymi nie naliczaliśmy za te podróże żadnych diet, kosztów noclegów, hoteli ani kosztów dodatkowych. Jedynym kosztem ujmowanym w projektach były koszty leasingu lub paliwa do samochodów użytkowanych jako firmowe”.

Poinformowali również, że w związku z powtórna analizą kwalifikowalności środków zdecydowano o zwrocie środków w kwocie 4 356,50 zł do MSZ (3 876 zł trzy raty leasingowe i 480,50 zł zakup paliwa – dwie faktury).

Do dnia zakończenia kontroli nie przedłożono dokumentu potwierdzającego dokonanie zwrotu ww. kwoty.

(akta kontroli str. 66, 70, 71, 318, 338, 339, 630-664, 685-834, 2182-2186, 2196-2198, 2210, 2475-2478, 2535, 2776-2778)

5. SWP dokumentowało koszty zaangażowania pracowników SWP w realizację badanych projektów niezgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 umów dotacji.

W umowach MSZ zobowiązało SWP, aby przy umowach o pracę, koszty wynagrodzeń dokumentować na podstawie (1) kart czasu pracy potwierdzającymi udział osób w realizacji projektu oraz (2) list płac z wyodrębnieniem kwot pochodzących z dotacji z MSZ.

SWP nie przedłożyło do kontroli ww. kart czasu pracy. Listy płac, przedstawione przez Stowarzyszenie, zawierały zbiorcze dane o wynagrodzeniu pracownika, nie wyodrębniono w nich kwot pochodzących z dotacji MSZ²⁶.

Członkowie zarządu wyjaśnili, że „Stowarzyszenie nie prowadziło kart czasu pracy dedykowanych do każdego projektu, ze względu na błąd ludzki. Obecnie Stowarzyszenie wprowadza karty czasu pracy”.

W odniesieniu do list płac wyjaśnili, m.in., że „dostępne w Stowarzyszeniu programy kadrowo-płacowe (...) nie umożliwiały prowadzenia ewidencji zgodnie z projektami. Stowarzyszenie prowadzi miesięczne listy płac dla wszystkich pracowników i zleceniobiorców (...), na podstawie danych z systemu księgowo-finansowego pochodzących z umowy o pracę, ewidencjonowanej listy obecności dokonuje zalokowania wynagrodzenia pracownika zgodnie z oddelegowaniem w konkretnym projekcie oraz zgodnie z budżetem projektu w programie Excel – wyodrębniając kwoty pochodzące z dotacji z MSZ. Efektem tak wyodrębnionych kwot w konfrontacji z pełnymi miesięcznymi listami płac jest na przykład sprawozdanie finansowe z projektu”.

²⁵ Z opisu faktur wynika, że zakupiono paliwo do samochodu służbowego Prezesa SWP.

²⁶ Lista płac pn. „lista płac pełna” zawierała łączne wynagrodzenie z różnych źródeł, bez wskazania z jakich.

Podali również, że „Stowarzyszenie nie informowało o nieposiadaniu/nieprzewodzeniu wymaganych umową kart czasu pracy potwierdzającymi udział osób w realizacji projektu oraz list płac z wyodrębnieniem kwot pochodzących z dotacji z MSZ. MSZ nie prosiło Stowarzyszenia o przedkładanie wyżej wymienionych dokumentów”.

(akta kontroli str. 630-664, 1071-1092, 1307-1341, 1709-1726, 1943, 1964-1973, 2008-2031, 2035-2083, 2106-2136, 2435-2440, 2444, 2445, 2535-2538)

6. SWP dokonywało opisów dokumentów potwierdzających koszty delegacji/podróży służbowych²⁷, usługi księgowe²⁸ oraz list płac²⁹ niezgodnie z § 8 ust. 2 umów dotacji oraz z polityką rachunkowości SWP (w pkt 3 w załączniku nr 2 „Szczegółowe zasady rachunkowości dotyczące rozliczania dotacji”).

W umowach MSZ zobowiązało SWP, aby dowody księgowe dokumentujące poniesienie kosztów w ramach zadania publicznego zawierały w sposób trwały opis zawierający: numer umowy dotacji, nazwę zadania publicznego informację z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta oraz jakie było przeznaczenie zakupionych towarów, usług lub innego rodzaju opłaconej należności. Informacja powinna być podpisana przez osobę odpowiedzialną za sprawę dotyczące rozliczeń finansowych Zleceniobiorcy.

Natomiast w polityce rachunkowości SWP wymagano, aby „dowody księgowe, dokumentujące poniesienie kosztów dotyczących projektów, posiadały dodatkowo sporządzony w sposób trwały opis zawierający (...), numer projektu oraz informację: z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta oraz jakie było przeznaczenie zakupionych towarów, usług lub innego rodzaju opłaconej należności. Dodatkowo na dokumencie znajdowały ją się informacje dotyczące (...) nr projektu, nr działania w projekcie, kwotę wydatku przyporządkowywany do rodzaju kosztów”.

Szczegółowe badanie wykazało, że:

- 1) Wszystkie objęte badaniem dokumenty dotyczące kosztów służbowych podróży zagranicznych do Wilna (tj. faktury dokumentujące: zakup biletów lotniczych, paliwa, diety wliczone w koszty badanych projektów) nie posiadały wymaganych informacji/opisów na dokumentach.

Członkowie zarządu wyjaśnili, że „przyczyną nieoznaczenia dokumentów księgowych dot. kosztów przejazdów, delegacji związanych z realizacją

²⁷ Delegacja zagraniczna i dokumenty z nimi związane (łącznie 32 dokumenty źródłowe): wszystkie z 2020 r. (tj.: faktury nr:104678/0720/RM, 4883K2/1332/20, 106927/0820/RM, 106934/0920/RM, delegacja zagraniczna nr 20/20, faktury nr: 12747/F/821/20, 0025/LO/20/C, 0183/L/20/C zawierały tylko numer umowy i kwotę wydatku, ale nie zawierały pozostałych wymaganych ww. elementów) i wybrane po trzy wyjazdy służbowe najwyższe kwotowo 2021 r. M1 (tj. delegacja zagraniczna nr 24a/21, faktury nr:0004/LO/21/C, 0029/L/21/C, delegacja zagraniczna 25/21, faktury nr:0010/LO/21/C, 0048/L/21/C, delegacja zagraniczna 29A/21, faktury nr: 0017/LO/21/C, 0084/L/21/C), oraz z 2022 r. M2 i z 2022 TVP (tj. delegacja zagraniczna 02/22, faktury nr:0009/LO/22/R, 0029/LO/22/C, delegacja zagraniczna 26/22, delegacja zagraniczna 27/22, faktury nr: 0039/LO/22/C, 0214/L/22/C, delegacja zagraniczna 32a/22, faktura 0069/LO/22/C, delegacja zagraniczna 76/22, faktura 0038/LO/22/C, delegacja zagraniczna 45/22, rachunek. 4/VIII/2022, delegacja zagraniczna 57/22, rachunek 1/X/22).

²⁸ Usługi księgowe (wynagrodzenie księgowego łącznie 19 dokumentów źródłowych): z 2020 r. (rachunek 1/Z/2020/12), z 2021 r. (wybrane losowo faktury o nr: 1/2021, 187/2021) oraz z 2022 r. M2 i z 2022 r. TVP (wszystkie faktury o nr 1/2022, 19/02/2022, 37/03/2022, 53/04/2022, 69/05/2022, 85/06/2022, 103/07/2022, 121/08/2022, 142/09/2022, 159/10/2022, 176/11/2022, 104/07/2022, 121/08/2022, 142/09/2022, 159/10/2022, 195/12/2022).

²⁹ Listy płac wynagrodzeń pracowników uczestniczących w badanych projektach w lata 2020-2022 (pn. „Listy płac pełne” łącznie 31 dokumentów źródłowych od nr 7/20 do 12/20, od nr 1/21 do nr 12/21, od nr 1/2022 do nr 12/2022).

czterech projektów dotowanych z MSZ (...) był błąd ludzki, który związany był z dużą ilością zadań realizowanych wówczas przez Stowarzyszenie”.

- 2) W przypadku kosztów usług księgowych³⁰:
 - a) wszystkie zbadane faktury nie zawierały wymaganych informacji/opisów na dokumentach. Członkowie zarządu wyjaśnili, że brak opisów spowodowany był niedopatrzeniem pracownika.
 - b) na 11 fakturach z 2022 r. nie zamieszczono informacji o wysokości kosztów ze środków dotacji z 2022 r. M2 i z 2022 r. TVP. Członkowie zarządu wyjaśnili, że błędem SWP było nieuzupełnienie na oryginale (faktury) opisu wymaganego umową z MSZ.
- 3) W przypadku list płac pracowników SWP, których wynagrodzenie było finansowane ze środków dotacji z MSZ, wszystkie listy płac nie posiadały wymaganych informacji/opisów na dokumentach. Członkowie zarządu wyjaśnili, że brak opisów na listach płac spowodowany był przez błąd ludzki.

(akta kontroli str. 47-144, 262-536, 630-664, 1071-1092, 1307-1341, 1709-1726, 1943, 1964-1973, 2008-2031, 2035-2083, 2106-2136, 2435-2440, 2447-2451, 2497-2500, 2505-2509, 2514-2520, 2535-2538, 2768-2771, 2774, 2775)

7. Wszystkie objęte kontrolą faktury za usługi księgowe³¹ oraz listy płac pracowników³² SWP nie zawierały informacji, że zostały sprawozdane pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i ujęte w księgach rachunkowych (zadekretowane), co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, który stanowi że dowód księgowy powinien zawierać, co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Do zakończenia czynności kontrolnych nie przedłożono również dokumentów potwierdzających wykonanie ww. czynności³³.

Ponadto ww. dokumenty nie zawierały oznaczenia nr konta księgowego, co było niezgodne z postanowieniami pkt. 3 ww. załącznika nr 2 polityki rachunkowości (str. str. 7).

Członkowie zarządu wyjaśnili, że z powodu niedopatrzenia pracownika faktury nie zostały oznaczone elementami wymaganymi art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 115-144, 262-536, 630-664, 1071-1092, 1307-1341, 1709-1726, 1943, 1964-1973, 2008-2031, 2035-2083, 2106-2136, 2497-2499, 2501, 2517-2520, 2535-2538, 2774, 2775)

8. Wszystkie zbadane druki rozliczenia kosztów podróży służbowej nie zawierały informacji o powstałych kosztach podróży służbowej: o środkach lokomocji, jakimi faktycznie odbyła się podróż, o przesiadkach na trasie i o zmianach środków transportu, o miejscu zamieszkania delegowanych podczas delegacji i ewentualnym ich wyżywieniu lub o nie korzystaniu z wyżywienia, co było

³⁰ Wynagrodzenie księgowego stanowiło sumę składowych kosztów z różnych źródeł, w tym do ośmiu dotacji w jednym miesiącu (w przypadku miesiąca grudnia 2021 r.).

³¹ Za usługi księgowe: rachunek 1/Z/2020/12, faktury nr: 1/2021, 187/2021, 1/2022, 19/02/2022, 37/03/2022, 53/04/2022, 69/05/2022, 85/06/2022, 103/07/2022, 121/08/2022, 142/09/2022, 159/10/2022, 176/11/2022, 104/07/2022, 121/08/2022, 142/09/2022, 159/10/2022, 195/12/2022).

³² Listy płac pełne od nr 7/20 do 12/20, od nr 1/21 do nr 12/21, od nr 1/2022 do nr 12/2022.

³³ Do kontroli nie przedłożono dokumentów potwierdzających ich zadekretowanie w systemie księgowym w taki sposób, jak w przypadku rachunków zbiorczych SWP.

niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 4 umów dotacji, który stanowi, że wszystkie koszty kwalifikowalne muszą być m.in. identyfikowalne i weryfikowalne.

Pracownicy SWP nie przedkładali również dokumentów (kart pokładowych czy biletów lotniczych z godzinami przelotów).

Członkowie zarządu wyjaśnili, że „Stowarzyszenie posługiwało się utworzonymi przed laty drukami, które nie zawierały wszystkich informacji. Brak tych informacji spowodowany był błędem ludzkim”. „Pomimo złożenia odpowiedzi, że oświadczenia pracownika jest wiążące Stowarzyszenie wprowadzi dodatkowe formy kontroli rozszerzone o kart pokładowe i inne dowody przekroczenia granicy w rozliczeniu delegacji służbowej. Uznajemy dotychczasową formę dokumentowania przekroczenia granicy za niewystarczającą pod względem kontroli”. „W Stowarzyszeniu wprowadzone zostaną aktualizacje druków delegacji, które będą zawierać rozwinięcie o środek lokomocji i rozpisanie faktycznej trasy przebytej, w tym poszczególnych odcinków trasy wraz z przesiadkami i zmianą pojazdów. Przyczyną rozliczania w tej formie był błąd aktualizacji druków dotyczących podróży służbowych”.

(akta kontroli str. 47-114, 630-664, 1071-1092, 1307-1341, 1709-1726, 2505-2509, 2514-2516, 2535-2538, 2768-2771)

II. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Wyodrębnianie kosztów administracyjnych w ewidencji księgowej każdego z projektów, zgodnie z umowami dotacji.
2. Poprawne ujmowanie w ewidencji księgowej projektu kosztów wszystkich działań, zgodnie z umowami dotacji.
3. Zatwierdzanie zmian planu kont dotyczących realizowanych projektów w polityce rachunkowości.
4. Dokonanie do MSZ zwrotu w kwocie 4 356,50 zł (za opłaty leasingowe dotyczące samochodu służbowego i koszty zakupu do niego paliwa) oraz ujmowanie w kosztach projektów wyłącznie wydatków służących osiągnięciu celów danego zadania publicznego zgodnie z umową dotacji.
5. Wprowadzenie kart pracy oraz prowadzenie list płac zgodnie z wymogami umów dotacji.
6. Oznakowywanie dokumentów źródłowych potwierdzających wydatki projektów (faktury, delegacji i dokumentów z nimi związanymi) m.in. danymi o danym projekcie, nazwą dotującego stosowanie do wymagań umów dotacji oraz do polityki rachunkowości.
7. Dokonywanie opisu dowodów księgowych dokumentujących koszty realizowanych projektów w sposób zgodny z ustawą o rachunkowości.
8. Ujmowanie w drukach rozliczenia delegacji zagranicznej informacji pozwalających zidentyfikować i zweryfikować koszty finansowane z projektów, zgodnie z umowami dotacji.

III. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Kontroler

Dyrektor

Maciej Bukowski

Bogdan Skwarka

główny specjalista
kontroli państwowej

.....

.....

Podpis

Podpis